

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 010-10/2019/2

Datum: 23. 1. 2019

ZADEVA: Predlagam.vladi.si predlog št. 9611-8: Preverjanje alkoholiziranosti na delovnem mestu

ZVEZA: Vaš dopis številka: 092-8/2019/1 z dne 4. 1. 2019

V mnenje smo preko portala predlagam.vladi.si prejeli predlog št. 9611-8, ki se nanaša na preverjanje alkoholiziranosti vseh zaposlenih v javnem sektorju. Predlagatelj predlaga uvedbo rednega (vsaj dvakrat letno v vsaki ustanovi), nenapovedanega in naključnega testiranja koncentracije alkohola v krvi za vse zaposlene. Nadalje predlaga, da bi zaposlenemu, ki bi mu/ji dokazali prisotnost alkohola v krvi (nad določeno mejo, ki bi jo bilo potrebno opredeliti), ob prvi kršitvi izdali pisni opomin pred odpovedjo, ob drugi kršitvi pa bi avtomatsko prišlo do prekinitve delovnega razmerja.

Uvodoma pojasnjujemo, da so obveznosti iz delovnega razmerja javnega uslužbenca opredeljene predvsem v dveh sistemskih zakonih, in sicer Zakonu o javnih uslužbencih¹ (v nadaljevanju ZJU), ki ureja delovna razmerja v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti, in Zakonu o delovnih razmerjih² (v nadaljevanju ZDR-1), ki ureja delovna razmerja v ostalih subjektih javnega sektorja. Prav tako je treba upoštevati, da tako v državnih organih in občinah, kot tudi v drugih subjektih javnega sektorja (javni zavodi, javne agencije, javni skladi) veljajo še področni zakoni, ki tudi urejajo delovna razmerja javnih uslužbencev.

Temeljna obveznost vsakega javnega uslužbenca je vestno opravljanje njegovega dela, ki ga mora opravljati skladno s predpisi, kolektivno pogodbo, pogodbo o zaposlitvi, splošnimi akti organa in kodeksom etike javnih uslužbencev. Na podlagi 35. člena ZDR-1, ki v skladu s prvim odstavkom 5. člena ZJU velja za vse javne uslužbence v javnem sektorju, mora delavec nadalje spoštovati in izvajati predpise in ukrepe o varnosti in zdravju pri delu ter pazljivo opravljati delo, da zavaruje svoje življenje in zdravje ter življenje in zdravje drugih oseb.

V zvezi s predlogom, ki se konkretno nanaša na preverjanje alkoholiziranosti zaposlenih v javnem sektorju, pojasnjujemo, da navedeno problematiko urejata posebna zakona, in sicer Zakon o omejevanju porabe alkohola³, ki sodi v pristojnost Ministrstva za zdravje ter Zakon o

¹ Uradni list RS, št. 63/07–UPB3, 65/08, 69/08–ZTFI-A, 69/08–ZZavar-E, 74/09 Odl.US: U-I-136/07-13 in 40/12-ZUJF.

² Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US.

³ Uradni list RS, št. 15/03 in 27/17.

varnosti in zdravju pri delu⁴, ki sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Zakon o omejevanju porabe alkohola v prvem odstavku 12. člena prepoveduje prodajo oziroma ponudbo alkoholnih pijač med delovnim časom na delovnem mestu. Prepoved uživanja alkoholnih pijač na delovnem mestu pa ureja Zakon o varnosti in zdravju pri delu (51. člen). Skladno s tem členom delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola. Delodajalec ugotavlja stanje glede morebitne alkoholiziranosti na delovnem mestu po postopku in na način, ki sta določena z internim aktom delodajalca. Če je v postopku ugotovljeno, da je delavec delal ali bil na delovnem mestu pod vplivom alkohola, ga mora delodajalec odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa. Zakon o varnosti in zdravju pri delu določa globo od 2.000 do 40.000 evrov za delodajalca, ki ne odstrani z dela, z delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali bil na delovnem mestu pod vplivom alkohola. Globa od 100 do 1.000 evrov je predpisana tudi za prekršek delavca, ki dela ali je na delovnem mestu pod vplivom alkohola. Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja inšpekcija dela.

O pravicah in obveznostih javnega uslužbenca iz delovnega razmerja odloča predstojnik organa. Predstojnik je odgovoren, da skladno s predpisi vodi delo organa in tudi odloča o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja javnih uslužbencev, prav tako pa je predstojnik tisti, ki ugotavlja morebitne kršitve ter ustrezno ukrepa zoper kršitelje. Odgovornost za vestno, zakonito in strokovno opravljanje dela javnih uslužbencev je v naši pravni ureditvi že urejena, saj so javni uslužbenci v zakonsko določenih primerih (na primer v primeru kršitve pogodbenih obveznosti iz delovnega razmerja) lahko poklicani na odgovornost (disciplinsko, kazensko in materialno) in tudi ustrezno sankcionirani.

Glede na vse navedeno je v zvezi s prejetim predlogom št. 9611-8 mogoče ugotoviti, da veljavna pravna ureditev že sedaj omogoča, da se ob morebitnih ugotovljenih nepravilnostih pri izpolnjevanju delovnih obveznosti javnega uslužbenca po potrebi uvede in izpelje ustrezen postopek ter ugotovi njegova odgovornost, obstoječa zakonodaja pa omogoča tudi ustrezno ukrepanje predstojnikov v primeru neprimerne ali nevestnega dela javnih uslužbencev.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
DRŽAVNA SEKRETARKA

⁴ Uradni list RS, št. 43/11.